

Qui diu això que dius?

written by Ferran Pujol Benlloch | 16 de novembre de 2022

L'actual oferta dels tres principals partits del procés, ERC, Junts i la CUP, està en hores baixes o de rebaixes. El grup d'electors que està més informat reconeix les actuacions d'ERC com més pròpies d'una rendició que d'una voluntat de persistir. Segurament, el dolor de la presó ha afeblit les conviccions i la força per tirar endavant, més enllà de proclames buides. Tanmateix, aquest mateix grup ha vist com l'entrada al sistema de la CUP ha demostrat que les seves proclames no són creïbles de ser realitzades, com a molt, tot tirant llarg, equiparables a les que fan Podemos. Finalment, Junts, no hi són però se'ls espera. Junts, avui, no és una alternativa a res, des del punt de vista nacional. El seu discurs teòric podria convèncer els desencisats i informats, però no dona credibilitat d'estar ni preparat ni organitzat per ser l'executor d'aquestes polítiques.

Fa anys, el recordat Pere Esteve, explicant la seva passió que era l'estratègia electoral, ensenyava perquè dues forces o dos líders fan el mateix discurs adreçat a la mateixa bossa de gent i un treu 1.000.000 de vots i l'altre una quarta part: per l'existència d'un tercer vector en l'anàlisi polític (que molts analistes acostumen a oblidar), la credibilitat. Sempre es parla de l'eix dreta-esquerra (que caldria començar a actualitzar o, si més no, a consensuar què s'entén per) i l'eix català-espanyol. Si tenim un "cervell d'enginyer", com ironitzava Pere Esteve, imaginarà aquest escenari amb una tercera dimensió que serà el gruix. El que farà que sigui més gruixut o menys l'espai que agafem serà la credibilitat. Junts és el paradigma d'aquest eix. Potser encerta el missatge i la bossa de gent que vol anar a buscar però no té gruix perquè no ha treballat correctament la credibilitat.

Avui, les tres principals forces polítiques tenen el problema de la credibilitat, poden encertar el missatge, però poca gent

els creurà capaços. Alguns, com ERC han decidit anar a “pescar” a altres mars més prometedors, sense entendre que a les noves latituds no seran encara de confiança i en les pròpies se’ls acusarà d’abandonar.

Això obriria la porta a nous actors en l’escenari electoral. Aquí el problema esdevé un altre: com he dit al principi, tot això ho reconeix el “grup més informat” que en democràcia és el minoritari. Això comporta una baixa expectativa de vot per a nous actors.

Per tant, el majoritari és l’informat superficial (i en el cas de l’independentisme tots els grups de votants típics –target– estan per sobre de la mitja d’electorat informat) que es queda en mitja dotzena de titulars que generen les seves pròpies lògiques per decidir si vota i què vota: 1) ERC s’ha rendit, 2) ERC és majoritària, 3) ERC sempre ha estat *indepe*, 4) Junts no s’aclareixen, 5) els ex-CiU si no manen s’enfaden, 6) La CUP és la revolució, 7) Qualsevol altra opció és una aventura i 8) Haurien d’anar junts (Junts pel SÍ).

En funció de com s’ordenin, el pes que cadascú li doni a cada raó i la suma d’aquell motiu personal o, fins i tot, irracional determina el sentit del vot.

La importància de la credibilitat electoral la veiem quan volem analitzar la sortida de Govern de Junts i les actuals expectatives de vot: no hi haurà un augment immediat de l’expectativa de vot envers Junts perquè han gestionat pèssimament el pas a l’oposició amb picabaralles internes, fent desaparèixer, fins i tot, la rellevància de la pròpia sortida. No han aconseguit augmentar els valors en l’eix de la credibilitat ans al contrari.